

til bemærkningerne til forslaget til den gældende lov om miljøbeskyttelse.

Til § 57

Bestemmelsen i forslagens § 57, stk. 1 og 2, fastlægger myndighedernes adgang til privat ejendom og i hvilke tilfælde myndighederne har adgang til fast ejendom uden retskendelse, såfremt ejendommens ejer modsætter sig myndighedernes adgang.

Det fremgår af lovforslagets øvrige bestemmelser, herunder kapitel 2 om kortlægning, kapitel 3 om den offentlige undersøgelses- og oprydningsindsats, kapitel 4 om værditabsordningen for boligejere, § 58 om gennemførelse af frivillige oprydninger samt kapitel 8 om tilsyn og håndhævelse, i hvilket omfang myndighederne kan eller skal foretage opmålinger, nivelleringer, pejlinger, boringer, undersøgelser, oprydning m.v.

Efter affaldsdepotlovens § 10 samt værditabslovens § 18 har miljømyndighederne adgang til privat ejendom uden retskendelse med henblik på at gennemføre undersøgelser og oprydninger som led i den offentlige oprydningsindsats, herunder som led i værditabsordningen. Myndighederne har endvidere adgang til privat ejendom uden retskendelse, jf. miljøbeskyttelsesloven § 87, med henblik på foretage undersøgelser eller udføre tilsynsopgaver efter miljøbeskyttelsesloven. Det antages således, at myndighederne har adgang til privat ejendom uden retskendelse med henblik på gennemføre en hvilken som helst tilsynsopgave. Disse opgaver omfatter typisk gennemførelse af akutte selvhjælpshandlinger og gennemførelse af ikke-opfyldte undersøgelses- og oprydningpåbud samt overvågning af forureningstilstanden i jorden.

Flertallet i Jordforeningsudvalget havde den opfattelse, at de ovenfor nævnte gældende regler om myndighedernes adgang til privat ejendom uden retskendelse skulle videreføres. Mindretallet, bestående af Advokatrådet, var af den opfattelse, at der ud fra retssikkerhedsmæssige overvejelser ikke bør være adgang til ejendomme uden forudgående retskendelse, med mindre der er tale om akut forureningsfare.

Den 17. december 1996 fremsendte Justitsministeriets en redegørelse til Folketinget om »Udviklingen i forvaltningsmyndigheders adgang til privat ejendom m.v.« I redegørelsen henvises der til uddrag af betænkning 1039/1985 om Tvangsindgreb uden for Strafferetsplejen, hvorfra der citeres følgende synspunkt, der må antages alene at vedrøre de tilfælde, hvor et indgreb er begrundet i et kontrol- og oplysningshensyn: »Udvalget finder derfor, at man i tilfælde, hvor tvangsindgreb er hjemlet af kontrollenssyn el-

ler som oplysningsmiddel bør undlade at stille krav om retskendelse. Udvalgets synspunkt er, at man i forbindelse med overvejelser om indførelse af hjemmel til tvangsindgreb nøje bør tage stilling til, om det er nødvendigt, at der gives materielle beføjelser. Findes dette at være tilfældet, er der efter udvalgets opfattelse i almindelighed ikke reelt indhold i et krav om retskendelse.« I redegørelsen til Folketinget fastslår Justitsministeriet endvidere, at det er vanskeligt at se, hvilket formål et krav om retskendelse skulle tjene for så vidt angår de tilfælde, hvor domstolen reelt ikke har noget at tage stilling til. Efter Justitsministeriets opfattelse er det spørgsmål, der har retssikkerhedsmæssig betydning snarere, om det er nødvendigt at tillægge forvaltningsmyndighederne adgang til privat ejendom m.v.

Udover de i ovennævnte redegørelse af 17. december 1996 nævnte kontrol- og oplysningsforanstaltninger, kan indgreb være begrundet i et håndhævelses-hensyn eller et hensyn til fareafværgelse. Sådanne indgreb ses ikke nærmere kommenteret i redegørelsen af 17. december 1996.

Blandt andet i lyset af redegørelsen til Folketinget har Miljø- og Energiministeriet revurderet anbefalingerne fra Jordforeningsudvalget med hensyn til nødvendigheden af at opretholde de allerede gældende bestemmelser om myndighedernes adgang til privat ejendom. Som beskrevet i det følgende svarer lovforslaget på dette punkt til Jordforeningsudvalgets vurderinger, idet adgang til privat ejendom i de tilfælde, der er omfattet af forslagens § 58, stk. 1 og § 68, stk. 4 ikke var genstand for behandling i Jordforeningsudvalgets arbejde.

Af kontrol- og oplysningsmæssige årsager er det fundet nødvendigt, at myndighederne fortsat har adgang til privat ejendom for at udføre almindelige tilsynsopgaver som for eksempel gennemførelse af en effektiv overvågning af forureningstilstanden i jorden, jf. forslagens §§ 65 og 66, der indeholder bestemmelser om myndighedernes tilsynspligter- og beføjelser, hvilket også omfatter adgang til at foretage boringer, pejlinger m.v. Endvidere er det af fareafværgelsesmæssige årsager fundet nødvendigt, at de offentlige myndigheder har adgang til privat ejendom for at gennemføre kortlægning, undersøgelse og oprydning af jordforeninger som led i en offentlig indsats, således som det fremgår af bestemmelserne i forslagens kapitel 2 og kapitel 3, kapitel 4, § 68, stk. 4 og i denne forbindelse § 58. Yderligere er det af håndhævelsesmæssige hensyn fundet nødvendigt, at miljømyndighederne fortsat har adgang til privat ejendom for at lade påbudte foranstaltninger gennemføre, når den